

Zavod za hematologiju, reumatologiju i kliničku imunologiju ♦ Klinika za internu medicinu
Klinički bolnički centar Rijeka ♦ Krešimirova 42 ♦ 51000 Rijeka

INTRAVENSKA PRIMJENA BIOLOŠKE TERAPIJE U LIJEČENJU UPALNIH REUMATSKIH BOLESTI

Perinka Dabić ♦ Ivanka Jakovac

Zadnjih 10-ak godina u liječenju reumatskih bolesti koriste se biološki ili tzv “pamenti lijekovi” koji djeluju na citokine koji su odgovorni za upalu u tim bolestima. Biološki lijekovi koji se koriste u liječenju reumatoidnog artritisa (RA), ankilozantnog spondilitisa (AS) i psorijatičnog artritisa (PA) blokiraju i neutraliziraju tumor nekrotizirajući faktor alfa (TNF- α). Tu spadaju infliksimab (Remicade[®]) koji je kimeričko protutijelo, adalimumab (Humira[®]) i golimumab (Simponi[™]) koji su potpuno humana monoklonska protutijela te etanercept (Enbrel[®]) koji je solubilni receptor za TNF.

Infliksimab je jedini anti-TNF- α lijek koji se primjenjuje intravenski dok se ostali primjenjuju subkutano. Infliksimab se daje u i.v. infuziji (250 mL 0,9% NaCl/2 sata). Bočice sadrže 100 mg infliksimaba, a doza se određuje prema tjelesnoj težini bolesnika odnosno vrsti artritisa (3 mg/kg-5 mg/kg). U početku kada je potrebna veća koncentracija lijeka daje se u tjednima 0,2,6, a zatim svakih 8 tjedana. Čuva se u hladnjaku na temperaturi 2°-8°C. Propisuje se bolesnicima s težim oblicima RA, AS i PsA koji ne reagiraju adekvatno na uobičajenu terapiju. Prije prve primjene mora se napraviti određeni broj pretraga a osobito su važne pretrage koje isključuju aktivnu odnosno latentnu tuberkulozu (TBC). Primjenjuje se u bolnicama pod nadzorom liječnika i

medicinske sestre. Premedikacija obično nije potrebna. Potrebno je pomno praćenje bolesnika za vrijeme i nakon infuzije zbog mogućih nuspojava.

Nuspojave koje se mogu javiti tijekom davanja lijeka idu od blagih u vidu osjećaja zimice i vrtoglavice do pravih alergijskih reakcija. Infliksimab se kao i ostali biološki lijekovi može davati samostalno ali najčešće se kombinira s temeljnim lijekovima (najčešće metotreksatom) kako bi se povećala djelotvornost te smanjila mogućnost razvoja nuspojava. Njegova djelotvornost je dokazana brojnim kliničkim ispitivanjima. Ranim uvođenjem biološke terapije postiže se brzo i djelotvorno uklanjanje simptoma bolesti te sprječava ili umanjuje invalidnost te bitno popravlja kvaliteta života.

Osim infliksimaba u liječenju reumatoidnog artritisa danas se koriste još dva lijeka koja se primjenjuju intravenski. Jedan je tocilizumab (Roactemra[®]) koji inhibira djelovanje interleukina-6 a primjenjuje se u dozi 8 mg/kg (ne više od 800 mg) svakih 4 tjedna. Drugi lijek za intravensku primjenu je rituksimab (Mabthera[®]) koji blokira CD20 + B stanice a primjenjuje se u ciklusima 2x1000 mg koji se mogu ponavljati svaki 6-10 mjeseci.

Ključne riječi: upalne reumatske bolesti, biološka terapija